

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 11P/11/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6215200950
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Murgaš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2015:6215200950.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš samosudcom JUDr. Ľubošom Murgašom vo veci starostlivosti o maloleté deti G. O., nar. XX. XX. XXXX a T. O., nar. XX. XX. XXXX, obe deti bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, deti rodičov: matky U. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom X.. C. XX, XXX XX S. G., právne zast. Mgr. Pavlom Vrškom, advokátom so sídlom AK M.R. Štefánika 2, 990 01 Veľký Krtíš, IČO: 42312311 a otca T. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom ul. N.. D. XX, XXX XX S. G., právne zast. JUDr. Vladimírom Zvarom, advokátom so sídlom AK SNP 1/A, 990 01 Veľký Krtíš, o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté deti, takto

rozhodol:

Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca na maloletú G. O., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 35,-- Eur na sumu 80,-- Eur a na maloletého T. O.Í., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 35,-- Eur na sumu 60,-- Eur počnúc od 17. 02. 2015, ktoré výživné je o t e c p o v i n n ý uhrádzať vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí.

Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a.

Za obdobie od 17. 02. 2015 do 27. 03. 2015 sa u r č u j e zročné výživné vo výške 100,-- Eur, ktoré je o t e c p o v i n n ý zaplatiť v splátkach po 25,-- Eur splatných spolu s bežným výživným, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok.

Týmto d o c h á d z a k zmene rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7P/27/2013-71 zo dňa 14. 08. 2013 vo výroku o výživnom.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletých detí doručila súdu dňa 17. 02. 2015 návrh, ktorým žiadala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 35,-- Eur na sumu 100,-- Eur mesačne u maloletej G. a zo sumy 35,-- Eur na sumu 50,-- Eur mesačne u maloletého T.. Výživné žiadala určiť spätne počnúc dňom 01. 09. 2014, pričom splatnosť výživného navrhla do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí.

Návrh odôvodnila zmenou pomerov na strane maloletých detí, ktorá spočíva v tom, že maloleté deti sú staršie a zvýšili sa náklady na zabezpečenie ich starostlivosti. Mal. G. od septembra 2014 je žiačkou Pedagogickej a sociálnej akadémie v Lučenci a vzrástli u nej náklady na štúdium, cestovné a stravné. Z dôvodu jej fyzického rastu stúpili najmä náklady na ošatenie a hygienické potreby. Mesačné výdavky na maloletú matka vyčíslila na úrovni 105,-- Eur. Mal. T. nastúpil na druhý stupeň základnej školy a u neho sa zvýšili výdavky na nákup školských pomôcok a potrieb a bežné výdavky z dôvodu fyzického rastu. Mesačné náklady na zabezpečenie starostlivosti o maloletého sa zvýšili o 40,-- Eur. Otec maloletých,

už nie je zaťažovaný splátkami pôžičiek vo výške ako v predchádzajúcom období pomerov. Poukázala na svoj čistý mesačný príjem z pracovnej činnosti, ktorý zostal na úrovni 337,70 Eur. Neumožňuje jej zabezpečiť všetky odôvodnené potreby maloletých detí.

Na pojednávaní dňa 27. 03. 2015 matka zotrvala na dôvodoch písomného návrhu. Zdôraznila, že maloletá G. od 01. 09. 2014 navštevuje strednú školu a má zvýšené výdavky na dochádzku do školy vo výške 40,- Eur mesačne. Bežné výdavky v súvislosti s ošatením, stravou a oblečením maloletej sa pohybujú od 30 do 40,- Eur. Na týchto výdavkoch sa otec maloletej okrem súdom určeného výživného nepodieľa a maloletej neprispel nad rámec výživného. S maloletou sa stretáva len minimálne. Zvýšené výdavky u maloletej mala aj v spojení so začiatkom školského roka vo výške 20,- Eur a počas školského roka na nákup školských pomôcok, zošitov a didaktických pomôcok od 5 do 15,- Eur mesačne. Okrem toho maloletá sa v rámci mimoškolských aktivít venuje plávaniu a s tým sú spojené zvýšené výdavky od 30 až 40,- Eur na jednu sezónu. Mal. T. je žiakom piateho ročníka základnej školy a okrem nákupu bežných potrieb, má výdavky najmä na kozmetiku a oblečenie 20,- Eur mesačne. Osobné výdavky na domácnosť matke vznikajú v súvislosti s užívaním bytu a platením energií od 180 do 200,- Eur mesačne. V spoločnej domácnosti žije so svojim priateľom, ktorý má príjem 600 až 700,- Eur mesačne. Uviedla, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť určenú rozhodnutím súdu riadne neplní a má dlh na výživnom 70,- Eur. Vyživovaciu povinnosť nenahrádza ani osobným výkonom starostlivosti, pretože s maloletou je len v minimálnom kontakte a so synom sa síce stretáva, ale deti väčšinu času trávia u nej a sama im zabezpečuje a organizuje program na voľný čas.

Otec maloletých detí sa k návrhu vyjadril prostredníctvom písomného podania z 10. 03. 2015. S návrhom nesúhlasil, pretože nereflektuje jeho aktuálne možnosti a schopnosti. Navrhované výživné pritom prekračuje aj rámec odôvodnených potrieb maloletých detí. V rámci vyporiadania BSM sa zaviazal uhradiť dlhy zo spoločných úverov a bol nútený si zabezpečiť nové ubytovanie. Príjmy rodičov sa nezmenili a rozhodujúce sú preto len oprávnené potreby maloletých detí. Zvýšenie výživného od 01. 09. 2014 je nedôvodné, pretože neexistujú žiadne okolnosti odôvodňujúce zvýšenie výživného spätne pred deň začatia súdneho konania. Na pojednávaní uviedol, že obom deťom pri začatí školského roku prispel 120,- Eur a prispieva im nad rámec výživného naďalej. Jeho mesačné výdavky pozostávajú aj zo splátok dvoch pôžičiek vo výške 50,- Eur a 13,- Eur. Záväzok voči Stavebnej sporiteľni vyrovnal z majetku, ktorý nadobudol v rámci vyporiadania BSM. Prispieva na domácnosť svojej priateľke 80,- Eur, 30,- Eur na stravu a 20,- Eur na hygienické potreby. Jeho osobné výdavky pozostávajú z nákladov na internet a telefón vo výške 45,- Eur mesačne. Pracuje v pekárstve a jeho mesačný príjem je od 540 do 560,- Eur v čistom.

Kolízny opatrovník maloletých detí na pojednávaní uviedol, že s podaným návrhom matky na zvýšenie výživného súhlasí. Mal za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca podieľať sa na výžive maloletých detí zvýšeným výživným. Dôvody hodné osobitného zreteľa nie sú podľa neho dané, pretože právne zastúpenie matky nebolo prekážkou preto, aby návrh podala včas. Výška výživného by mala zohľadniť príspevky otca maloletým deťom, ktoré plnil čiastočne aj nad rámec výživného.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s potvrdením o návšteve Základnej školy vo Veľkom Krtíši z 12. 02. 2015, potvrdením o návšteve Pedagogickej a sociálnej akadémie v Lučenci z 02. 09. 2014, rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. XXXXXXXXXXXX z 06. 12. 2012 o zvýšení invalidného dôchodku, pracovnou zmluvou z 15. 03. 2013, rodným listom maloletých detí, potvrdením o príjme otca z 09. 03. 2015, potvrdením o príjme matky z 11. 03. 2015, správou o povesti otca, Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 03. 09. 2014, Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 05. 09. 2014, pripojeným spisom 7P 27/2013.

Na tomto základe súd zistil nasledovný skutkový stav:

Vyživovacia povinnosť otca maloletých detí naposledy bola upravená rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7P/27/2013-71 z 14. 08. 2013, ktorým rozviedol manželstvo otca a matky maloletých detí, schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej deti zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletých detí po 35,- Eur mesačne na každé z detí. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 26. 08. 2013. V čase predchádzajúcej úpravy pomerov medzi účastníkmi matka maloletých detí bola zamestnaná u zamestnávateľa TKS, spol. s.r.o., Veľký Krtíš a dosahovala čistý mesačný príjem 337,70 Eur. Bola aj poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 117,80 Eur a prídavkov na deti mesačne 46,20 Eur. S otcom vlastnila rodinný dom v k.ú. Z..

Otec maloletých detí v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu bol zamestnaný v spoločnosti C.P.B. spol. s r.o. Sklabiná a dosahoval čistý mesačný príjem 560,-- Eur. Mal výdavky na splátky stavebného úveru 101,-- Eur mesačne, splátky pôžičiek 51,-- Eur mesačne a 13,-- Eur mesačne. Ďalej mal výdavky na elektrinu, vodu, rozhlas a televíziu 120,-- Eur mesačne a náklady na zabezpečenie svojich osobných potrieb vo výške 100,-- Eur mesačne. Maloletá G. bola žiačkou 9. ročníka základnej školy. Matka vynakladala predovšetkým bežné výdavky na stravu, ošatenie, obuv a na nákup školských pomôcok. Maloletý T. bol žiakom 4. ročníka základnej školy a matka znášala len bežné výdavky. Deti boli zdravé a matka nemala iné zvýšené výdavky. Na uvedených nákladoch sa otec po opustení spoločnej domácnosti výraznejšie nepodieľal.

Aktuálne matka maloletých detí je zamestnaná u rovnakého zamestnávateľa s priemerným mesačným príjmom 337,70 Eur v čistom. Má príjem aj z invalidného dôchodku vo výške 124,03 Eur mesačne. S maloletými deťmi žije spoločne s priateľom v byte. Matka prispieva na domácnosť najmä na výdavky na užívanie bytu a platenie energií 170 až do 200,-- Eur mesačne. Osobné výdavky má na uhradenie internetu 12,-- Eur mesačne.

Maloletá G. je staršia a má 16 rokov, je žiačkou Pedagogickej a sociálnej akadémie v Lučenci, kam pravidelne denne do školy dochádza. Zvýšili sa u nej bežné výdavky na najmä na stravu, ošatenie a oblečenie, ktoré vzrástli o 40,-- Eur mesačne a na dochádzku do školy. Matka má zvýšené výdavky aj na nákup školských pomôcok 20,-- Eur mesačne a zošitov a na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti z dôvodu častých ochorení detí, na nákup liekov a zdravotníckych doplnkov od 20 do 25,-- Eur mesačne. Mal. T. v porovnaní s predchádzajúcim obdobím je starší. Je žiakom 5. ročníka základnej školy a vzrástli u neho bežné výdavky na kozmetiku a oblečenie o 20,-- Eur.

Otec maloletých v rámci majetkovo-právneho vyporiadania s matkou maloletých nadobudol finančné prostriedky, z ktorých splatil dlh voči Stavebnej sporiteľni vo výške 8.900,-- Eur. Je zaťažený splátkami pôžičky vo výške 51,-- Eur mesačne a 13,-- Eur mesačne. Jeho pravidelné mesačné výdavky predstavujú príspevok na domácnosť 80,-- Eur, 40,-- Eur na stravu a 20,-- Eur na hygienické potreby domácnosti. Má osobné výdavky a náklady na internet a telefón 45,-- Eur mesačne. Otec je zamestnaný a dosahuje čistý príjem na úrovni 560,-- Eur mesačne, pričom za prácou dochádza. V rámci príjmu z pracovnej činnosti a vyporiadania BSM nadobudol úspory približne vo výške 5.200,-- Eur. Otec prispel na nákup oblečenia maloletého v čase, kedy bol v jeho osobnej starostlivosti.

Rodičia maloletých detí inú vyživovaciu povinnosť nemajú.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“); plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia spolu nežijú, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností, a majetkových pomerov povinného o rodiča súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine; ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine; pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine; dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona súd pri rozhodovaní o návrhu matky na zvýšenie výživného zoberal do úvahy okolnosti predmetnej veci podstatné pre určenie výživného v čase vydania skoršieho

rozhodnutia, ktoré porovnal s okolnosťami relevantnými pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti v čase vydania predmetného rozhodnutia, pre účel zistenie zmeny pomerov na strane účastníkov konania ako podkladu pre vydanie súdneho rozhodnutia. Súd zisťoval, či na strane účastníkov konania nastala taká zmena pomerov, ktorá odôvodňuje záver, že výživné určené predchádzajúcim rozhodnutím Okresného súdu Veľký Krtíš, sp. zn. 7P/27/2013 z 14. 08. 2013 už nezodpovedá zmenenej situácii a to tak na strane osoby povinnej k výžive, ako aj osôb oprávnených.

Súd na tomto základe dospel k názoru, že návrh matky na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný. Rozhodujúca zmena pomerov nastala na strane maloletých detí. Úmerne s ich rastom a vekom došlo k zvýšeným bežným nákladom, ktoré sú spojené s ich ošatením, obutím a zabezpečením stravovania a nákladov na zabezpečenie dochádzky do školy a školských potrieb. V starostlivosti matky pritom neboli zistené žiadne nedostatky. U maloletej G. sa zvýšili bežné výdavky o 40,- Eur mesačne a výdavky z dôvodu dochádzky na strednú školu. Na dochádzanie do školy z miesta bydliska vynakladá mesačne matka 40,- EUR. Uvedená čiastka je pritom primeraná s prihliadnutím na povahu trasy a použitý dopravný prostriedok. U maloletého T. došlo k nárastu bežných potrieb, pretože je o 1,5 roka starší a je žiakom 5. ročníka základnej školy. Bežné náklady na jeho starostlivosť narástli o 20,- Eur. Maloleté deti sú častejšie choré, čím stúpili výdavky na zabezpečenie ich zdravotnej starostlivosti t. j. na nákup liekov, vitamínov, probiotík a iných doplnkov výživy priemerne o 25,- Eur. Zvýšenie vyživovacej povinnosti otca s prihliadnutím na rast uvedených odôvodnených potrieb maloletých detí súd považoval za dôvodné u maloletého T. zo sumy 35,- Eur na sumu 60,- Eur mesačne a u maloletej G. zo sumy 35,- Eur na sumu 80,- Eur mesačne. Súd pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti otca nebol viazaný návrhom matky, pretože ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu. Mal za to, že stanovené výživné v súčasnej dobe už nezodpovedá aktuálnym potrebám maloletých detí ani ich veku. Okrem odôvodnených potrieb maloletých súd zobral do úvahy podiel osobnej starostlivosti otca u mal. T., ktorý bol väčší ako u mal. G.. Výška vyživovacej povinnosti otca bola predchádzajúcim rozhodnutím súdu určená na úrovni takmer minimálneho výživného a to na obe maloleté deti. Otec mal preto povinnosť sa v zvýšenej miere podieľať na zabezpečení starostlivosti o maloleté deti buď to osobným výkonom alebo prispievať na výživu aj nad rámec určeného výživného. Vykonaným dokazovaním však bolo preukázané, že mal. T. v domácnosti otca strávil viac času ako mal. G.. Naďalej starostlivosť o maloleté deti v rozhodujúcej miere zabezpečovala matka. Otec nad rámec výživného v podstatnejšej miere neprispel. Aktivity, ktoré pre maloletého T. organizoval mali skôr ojedinelý charakter, pretože starostlivosť o deti vrátane voľného času počas prázdnin zabezpečovala v rozhodujúcej miere naďalej matka. Kontakt otca s maloletou G. bol minimálny. Otec osobným výkonom a ani príspevkami nad rámec výživného mieru starostlivosti matky o maloleté deti dostatočne nekompenzoval. Na strane otca súd prihliadol, že jeho príjem otca sa nezmenil, avšak v rámci majetkovo-právneho vyporiadania nadobudol finančné prostriedky z predaja spoločnej nehnuteľnosti, ktoré použil na uhradenie dlhu voči stavebnej sporiteľni a na tvorbu úspor. Výdavky otca na splátky úveru poklesli a má tak k dispozícii viac finančných zdrojov, ktorými sa môže podieľať na potrebách maloletých detí. Výdavkami, pred ktorými má výživné prednosť sú pritom všetky dobrovoľné finančné záväzky rodiča voči fyzickým a právnickým osobám, t.j. úvery a pôžičky (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine). Je povinnosťou otca s prihliadnutím na znížený rozsah svojich finančných záväzkov z úverov, zabezpečiť si dostatok finančných zdrojov na uhradenie zvýšených potrieb maloletých detí.

Výživné vo výške 60,- Eur mesačne na maloletého T. a 80,- Eur mesačne na maloletú Kristínu podľa názoru súdu zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí a aj možnostiam a schopnostiam otca. Výška výživného s prihliadnutím na deklarované majetkové pomery a životné náklady otca mu poskytuje ešte priestor na ich uspokojenie.

Súd návrh v prevyšujúcej časti zamietol, pretože výška výživného na úrovni 100,- Eur mesačne na maloletú G. podľa názoru súdu presahuje oprávnené potreby maloletej a možností otca.

Súd určil povinnosť otca prispievať na maloleté deti odo dňa začatia súdneho konania, t.j. od 17. 02. 2015. Pre spätné určenie výživného od 01. 09. 2014 matka nepreukázala žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa. Za takýto dôvod nie je možné považovať tvrdenie, že nemala finančné prostriedky na zabezpečenie právneho zastúpenia a vypracovanie návrhu. Mala dostatočný časový priestor, aby návrh podala hneď potom, ako došlo ku zmene pomerov na strane účastníkov. Z tohto dôvodu potom súd návrh matky na určenie vyživovacej povinnosti spätne od 01.09.2014 zamietol.

Otcovi maloletých detí s určením vyživovacej povinnosti odo dňa začatia súdneho konania, t.j. od 17. 02. 2015 do vyhlásenia súdneho rozhodnutia, t.j. do 27. 03. 2015 vznikol nedoplatok na výživnom vo výške 100,-- Eur. Tento súd uložil otcovi maloletých detí splatiť v splátkach po 25,-- Eur splatných spolu s bežným výživným, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku a to pod stratou výhody splátok až do zaplatenia (§ 160 ods. 1 O.s.p.).

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu (RV/1968 str. 4).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na Okresný súd vo Veľkom Krtíši písomne v 3 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.